

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-981/20-E

Název	Základní škola Na Lukách Polička
Sídlo	Švermova 401, Dolní Předměstí, 572 01 Polička
E-mail	strilek@zsnalukach.cz
IČ	70154520
Identifikátor	600100596
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eduard Střílek
Zřizovatel	město Polička
Místo inspekční činnosti	Švermova 401, Dolní Předměstí, 572 01 Polička
Termín inspekční činnosti	14. až 16. 9. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Na Lukách Polička (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Od minulé inspekční činnosti (březen 2019) se navýšil počet tříd (o tři), aktuálně se v 19 třídách vzdělává 396 žáků, z toho čtyři s odlišným mateřským jazykem. Kapacita školy (650 žáků) je nyní naplněna na 61 %. Podpůrná opatření prvního až čtvrtého stupně byla v době inspekční činnosti doporučena 44 žákům, pro 21 z nich škola vypracovala individuální vzdělávací plány. Vzdělávání v základní škole je vedeno podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*.

Do tří oddělení školní družiny bylo aktuálně přihlášeno 90 účastníků (kapacita 90 žáků). Vzdělávání je uskutečňováno podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve své funkci dlouhodobě, v procesu řízení využívá předchozích zkušeností a dobré znalosti místních podmínek. Funkční je vnitřní informační systém s využitím každodenního osobního setkávání s pedagogy, elektronické komunikace nebo při poradách a pedagogických radách. Zpracovaný roční plán práce přehledně vytyčuje hlavní úkoly školního roku pro jednotlivé oblasti výchovy a vzdělávání i další aktivity školy. Obsah výroční zprávy o činnosti školy hodnotí výsledky činnosti školy v různých oblastech a ze závěrů jsou plánovány další možnosti rozvoje. Dílčí nedostatky v kontrolním systému byly konstatovány v oblasti vyvozování závěrů z hospitační činnosti a přijímání dalších opatření a také v oblasti hodnocení žáků s priznanými podpůrnými opatřeními.

Vedení školy získává průběžný přehled o úrovni vzdělávání, přičemž hospitační činnost provádí zejména zástupce ředitele. Sjednocování požadavků na obsah a kvalitu výuky, hodnocení žáků, požadavků na učebnice, pomůcky, výukové programy apod. probíhá zejména na prvním stupni prostřednictvím metodického sdružení, činnost předmětových komisí druhého stupně funguje spíše neformálně.

S ohledem na nárůst počtu tříd a žáků se pedagogický sbor rozšířil o čtyři nové pedagogy a zvýšil se také počet asistentů pedagoga (celkem 11). Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které bylo podpořeno finančními prostředky získanými v projektech. Bezproblémovému začlenění nových a začínajících pedagogů pomáhají zkušení mentoři.

Oblast výchovného poradenství je stejně jako v předchozích letech rozdělena mezi dva výchovné poradce. Kariérové poradenství je delší dobu vedeno zkušenou poradkyní, problematiku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami druhým rokem zajišťuje nový pedagog s příslušnou odborností. Zpracované individuální vzdělávací plány vyhodnocuje s třídními učiteli, provádí hospitační činnost ve třídách, kde se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Realizace doporučení z těchto hospitací však není systematicky dále sledována.

V oblasti materiálních podmínek došlo k dílčímu zlepšení. Pořízené interaktivní tabule ve všech třídách prvního stupně podporují možnosti názorné výuky, jejich využití žáky v hodinách nebylo pouze občasné. Částečně se zlepšilo vybavení kabinetů pro pedagogy (nábytek, notebooky, tiskárna). Na dobré úrovni je zázemí pro sportovní aktivity žáků. Přetrvává zastaralé sociální zařízení pro žáky i pedagogy.

Škole se daří nad rámec běžných dotací získávat finanční prostředky z Evropské unie, např. na rozvoj vzdělávacího procesu, podpory žáků (doučování, projektové dny, provoz

žakovských klubů). Další finanční příjmy získává škola z pronájmu tělocvičny, horolezecké stěny, učeben a prostor pro ZUŠ, za stravování cizích strávníků a úplatu ve školní družině.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zdůrazňuje zaměření na výuku matematiky, přírodovědných předmětů, výuku cizích jazyků a sportovní výchovu. Základy anglického jazyka si žáci osvojují jednu hodinu týdně již v prvním a druhém ročníku. Prvky alternativního pedagogického přístupu k žákům vycházející z programu *Začít spolu* jsou ve výuce uplatňovány v pěti ročnících prvního stupně (1. A až 5. A), výuka matematiky je v nich vedena podle prof. Hejného. Pro sportovní aktivity je využíváno dobré sportovní zázemí školy, jsou podpořeny zájmovými kroužky. Předmět výtvarné tvoření byl nově rozdělen na pracovní činnosti a výtvarnou výchovu.

Vzdělávací cíl v navštívených hodinách vycházel především ze získaných znalostí a dovedností žáků, které byly dále prohlubovány. Většinou se učitelé zaměřovali na upevnění učiva z období distanční formy výuky. Vzdělávací proces na obou stupních probíhal v klidné atmosféře se vzájemným respektem mezi žáky a učiteli. Nebyly zaznamenány komunikační chyby učitele popř. náznaky ironizujícího chování vůči žákům.

V navštívených vyučovacích hodinách byli žáci po seznámení s cíli výuky učiteli většinou motivováni k jejich dosažení. Výběr různých forem a metod práce vedl k rozvoji znalostí, dovedností a někdy postojů, ale také k samostatnosti a zodpovědnosti žáků za své výsledky. Zájem o učivo učitelé podporovali zařazováním zajímavostí k tématu, vytvářeli příležitosti pro objevování souvislostí a vyhledávání informací s vyvozováním závěrů. Průběh vzdělávání byl tak pro žáky většinou přínosný, logický i mezipředmětově propojený. Dostatek času byl věnován procvičování a upevňování získaných znalostí a dovedností, na prvním stupni často formou aktivizujících činností. Pracovní tempo žáků bylo vyučujícími respektováno. Přítomní asistenti pedagoga podporovali žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a podle výukové situace ve třídě i žáky ostatní. Jejich spolupráce s vyučujícími i žáky byla účelná, přispívala ke zvyšování vzdělávací úrovně nejen žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i ostatních žáků, kteří potřebovali podporu při výuce.

Žákům byl vytvářen prostor pro samostatné vyjadřování a vlastní iniciativu, efektivita však byla různá a ovlivňoval ji počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a také výukový styl učitele. Při déletrvajících pracích vedené výhradně učiteli někteří žáci ztraceli pozornost a později byli i méně iniciativní. K tomu částečně přispěla chybějící potřebná diferenciací činností. Vzdělávací cíle byly ve většině vyučovacích hodin nastaveny pro všechny žáky na stejné úrovni, bez potřebného rozlišení vzdělávacích možností žáků. Zpravidla také chyběly další činnosti pro nadanější a rychleji pracující žáky. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami na obou stupních obvykle plnili stejné úkoly jako ostatní. Účinnost jejich podpory se odvíjela spíše od osobního přístupu učitelů. Obdobně tomu bylo i ve vzdělávání na druhém stupni. Učitelé se snažili žákům předat co nejvíce vědomostí a vybavit je mnoha dovednostmi. Převažoval frontální způsob práce a řízený rozhovor. Občas měli žáci ve výuce příležitost pracovat ve skupinách nebo dvojicích.

V závěru hodin bylo učiteli zpravidla provedeno shrnutí obsahu výuky. Většinu zpětné vazby poskytovali učitelé, málo využívali možnost vzájemného hodnocení, které by rozvíjelo žakovské kompetence spojené s vlastním názorem. Pro závěrečné shrnutí, zopakování důležitých poznatků a zhodnocení práce nebyl vždy vytvořen dostatečný časový

prostor. Pokud bylo realizováno, tak většinou v rychlejším tempu a často jen formálně učitelem.

V procesu výuky byly většinou vhodně využívány názorné pomůcky a občas didaktická technika, která byla většinou využita pouze učiteli. Do procesu učení nebyly příliš zařazovány pohybové nebo relaxační aktivity, přičemž nastavené pracovní tempo z hlediska výkonnosti tyto aktivity vyžadovalo.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek, relaxaci a rozvoj nadání. Vychovatelé činnosti organizovali v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku, dařilo se vhodně kombinovat organizované i spontánní činnosti. Uspořádání heren umožňuje vychovatelům přehled o činnosti žáků, zóny pro relaxaci a odpočinek zatím nebyly vytvořeny v potřebné míře. Vstřícný přístup vychovatelů žákům dopomáhal k dokončení započaté práce, motivovaly je ke spolupráci a vstřícné vzájemné komunikaci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností žáků zjišťují učitelé vlastními evaluačními nástroji. Dílčí zjištění jsou zohledňována v dalším vzdělávacím procesu. Část žáků prvního stupně (třídy A) je hodnocena slovně.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou součástí školního řádu. Celkové i individuální výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednání pedagogické rady. Hodnocením žáků se spíše příležitostně zabývá také metodické sdružení a předmětové komise.

Učitelé sledují výsledky žáků v průběhu roku a v případě potřeby jim poskytují individuální pomoc. Na konci školního roku 2019/2020 všech 383 žáků prospělo, z toho 235 s vyznamenáním. Žáci s rizikem školního neúspěchu využívají možnosti doučování, konzultací a cílenější individuální podporu. Žák nižšího ročníku prvního stupně s převažujícím prvním stupněm podpůrných opatření a doporučeným slovním hodnocením byl v prvním pololetí školního roku 2019/2020 hodnocen dvěma nedostatečnými (český jazyk, anglický jazyk) a dvěma dostatečnými (prvouka, matematika). Na konci školního roku 2019/2020 obdržel z těchto předmětů čtyři dostatečné. Žák v říjnu 2019 do školy přestoupil z jiné základní školy, kde výuku anglického jazyka dosud neměl. Jeho hodnocení nedostatečnými a dostatečnými bylo nevhodné, velmi demotivující.

Škola průběžně informuje zákonné zástupce o průběhu a výsledcích vzdělávání zejména prostřednictvím žákovských knížek a elektronické komunikace. Kromě třídních schůzek učitelé nabízejí konzultační hodiny, které zákonní zástupci po domluvě často využívají.

Neomluvenou absenci žáků škola vykazuje nízkou, v prvním pololetí školního roku 2019/2020 bylo evidováno 24 neomluvených hodin, na konci školního roku měli žáci všechny zameškané hodiny omluvené. Absence žáků je řešena se zákonnými zástupci a také v třídnických hodinách společně s výchovným poradcem a třídními učiteli.

Škola v uplynulém období řešila minimum případů rizikového chování žáků. Oblast prevence rizikového chování zajišťuje školní metodik prevence, účinnost preventivního programu pravidelně sleduje a vyhodnocuje. Obsah témat je zařazen převážně do jednotlivých vzdělávacích předmětů. Ke stmelení kolektivů šestých ročníků přispívá adaptační pobyt. Škola pro žáky zajišťuje různé programy ve Středisku volného času Mozaika Polička, místní knihovně či muzeu (např. finanční gramotnost, protidrogová prevence).

Škola pro žáky pořádá projektové dny, cestopisné přednášky, besedy na různá aktuální témata, které vhodně propojují teoretické poznatky s praxí. K posílení jazykových znalostí ve spolupráci s partnerskou školou v Maďarsku probíhají vzájemné výměnné žakovské pobyty. V rámci podpory technického vzdělávání je podporována spolupráce se středními školami v okolí. Žáci jsou úspěšní v řadě soutěží a předmětových olympiád, pravidelně dosahují dobrých výsledků zejména ve sportovních disciplínách.

Podporována je spolupráce se zákonnými zástupci, škola realizuje *Dny otevřených dveří*, *Setkání rodičů budoucích prvňáčků*, *Zahradní slavnost*. Svoji činnost škola pravidelně prezentuje v poličském měsíčníku a na svých webových stránkách.

Závěry

Vývoj školy

- Zvýšení počtu žáků a tříd,
- částečná obměna pedagogického sboru,

Silné stránky

- Dobré zázemí pro sportovní aktivity, posilování zájmu žáků o pohyb,
- podpora technického vzdělávání žáků, realizace školních projektů i mimoškolních akcí a pestrá nabídka zájmových kroužků účinně podporují všestranný rozvoj osobnosti žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Přetrvává malá účinnost kontrolního systému v některých oblastech (práce s výsledky vzdělávání žáků, realizace doporučení z hospitační činnosti),
- nízká míra zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků (absence diferenciac učiva v hodinách, nízká nabídka činností pro nadané a rychleji pracující žáky a také hodnocení některých žáků bez zřetele na jejich vzdělávací potřeby).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- diferencovat učivo a výrazněji podpořit nadanější a rychleji pracující žáky,
- zařazovat ve výuce častěji sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků,
- hodnotit žáky zejména v nižších ročnících motivačně, zohledňovat při hodnocení žáků jejich individuální vzdělávací potřeby
- systematicky sledovat a vyhodnocovat průběh výuky včetně poskytování metodické pomoci učitelům výchovným poradcem
- vytvořit a uplatňovat systém práce s výsledky vzdělávání žáků
- vhodně rozčlenit a dovybavit prostory heren školní družiny.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02, nebo na podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 23. 2. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
2. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2019/2020, 2020/2021
3. Rozvrhy hodin tříd a učitelů, školní rok 2020/2021
4. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2020
5. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2020
6. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 1. 5. 2020
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2020
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2020
9. Třídní knihy, školní roky 2019/2020, 2020/2021
10. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2019/2020, 2020/2021
11. Zápisní lístky, školní rok 2020/2021
12. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2020/2021 (výběr)
13. Minimální preventivní program školy, školní rok 2020/2021
14. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2019/2020
15. Plán práce, školní rok 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor

Mgr. Erik Landeckí v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

V Pardubicích 14. 10. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eduard Střílek,
ředitel školy

Mgr. Eduard Střílek v. r.

V Poličce 29. 10. 2020